

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 6 D. NUTARIMO NR. 665 „DĖL
VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS
VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. TAP-18-1419(2)) (TAIS NR. 18-8406(3))**

2018-12-12 Nr. NV-3377

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: Siekiama, kad valstybės valdomos įmonės efektyviai valdytų turimą nekilnojamąjį turtą, užtikrintų sudaromų sandorių procedūrų skaidrumą.

Dabartinė situacija:

- ✓ Valstybės kontrolė 2018-01-24 valstybės audito ataskaitoje Nr. VA-2018-P-60-8-1 „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ pateikė rekomendacijas dėl valstybės nekilnojamojo turto optimizavimo, jo išlaikymo sąnaudų mažinimo, valstybės nekilnojamojo turto valdymo problemų sprendimo.
- ✓ Vyriausybė 2018-03-21 posėdyje pavedė Finansų ministerijai parengti teisės aktų, reglamentuojančių valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, pakeitimus, į kuriuos būtų perkeltos ministerijos parengtų Rekomendacinių valstybės valdomų įmonių ir bendrovių nekilnojamojo turto valdymo gairių nuostatos.

Valstybės valdomų įmonių veikla ypač reikšminga įgyvendinant valstybės nustatytus strateginius tikslus, užtikrinant valstybei svarbios infrastruktūros kūrimą ir eksploatavimą, teikiant visuomenei ir verslui būtinas paslaugas. Valstybės valdomos įmonės savo veikloje naudoja didelės vertės nekilnojamąjį turtą, kurio išlaikymo sąnaudos turi įtakos valstybės valdomų įmonių veiklos rezultatams ir (arba) teikiamų viešųjų paslaugų kainoms. Ne visada šis turtas naudojamas efektyviai ir skaidriai, todėl valstybės, kaip šių įmonių akcininkės ir savinininkės, tikslas yra įdiegti gerąją nekilnojamojo turto valdymo praktiką visose valstybės valdomose įmonėse.

Finansų ministerija parengė siūlymus, kuriais siekiama, kad valstybės valdomos įmonės peržiūrėtų ir optimizuotų savo valdomą ir naudojamą nekilnojamąjį turtą, atsisakytų nenaudojamo ir nereikalingo turto, nusistatytų skaidrias ir viešas nekilnojamojo turto realizavimo taisykles, viešintų sudaromus sandorius, siektų, kad visi šio turto sandoriai atitiktų rinkos sąlygas. Šiomis priemonėmis siekiama skaidrinti ir efektyvinti valstybės valdomų įmonių veiklą ir sudaryti sąlygas optimizuoti jų veiklos sąnaudas, o tai savo ruožtu didintų įmonių konkurencingumą ir mažintų kainas paslaugų, kuriomis naudojasi reikšminga visuomenės dalis.

Projekto esmė:

Projektu siūloma nustatyti, kad valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija turi užtikrinti, kad valstybės įmonė:

- analizuotų nekilnojamojo turto valstybės įmonės veiklai užtikrinti poreikį, o nustačiusi valstybės įmonės veiklai nenaudojamą (nereikalingą) nekilnojamąjį turtą - atsisakytų tokio nekilnojamojo turto, taip pat tokio nekilnojamojo turto, kurio panaudojimo paskirtis nėra susijusi su valstybės įmonės veiklos sritimis, tikslais ar funkcijomis;
- kol nepriimti sprendimai dėl valstybės įmonės veiklai nenaudojamo nekilnojamojo turto panaudojimo, valstybės įmonė turi užtikrinti, kad toks turtas duotų didžiausią grąžą savininkei – valstybei ir nebūtų patiriama sąnaudų, kurios turi neigiamą įtaką valstybės įmonės veiklos rezultatams ar teikiamų paslaugų kainai;

- nesudarytų neatlygintino naudojimosi valstybės nekilnojamuoju turtu sandorių;
- užtikrintų, kad patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto perleidimo naudotis tretiesiems asmenims procesuose dalyvaujantys asmenys būtų įpareigoti deklaruoti interesus, vengtų bet kokio interesų konflikto;
- skelbtų nuasmenintus nekilnojamojo turto nuomos sandorius viešai valstybės įmonės interneto svetainėje, užtikrindama įmonės komercinės paslapties apsaugą;
- nurodytų visas su nenaudojamo nekilnojamojo turto išlaikymu, priežiūra ir naudojimu susijusias išlaidas ir (ar) ekonominę naudą;
- pateiktų įrodymus, kad be šio turto valstybės įmonė negalės pasiekti savo strateginių veiklos tikslų ir nustatytų rezultatų;

taip pat siūlomos ir kitos priemonės; be kita ko, siūloma nustatyti, kad valstybės įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos turi reikalauti, kad valstybės nekilnojamasis turtas, kuris nenaudojamas valstybės įmonės veiklai, teisės aktų, reglamentuojančių valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo įgyvendinimą, nustatyta tvarka būtų perduotas centralizuotai valdyti VĮ Turto bankui, arba iš savo valdomos valstybės įmonės reikalauti tokio reikalavimo nevykdymą pateisinančių motyvuotų paaiškinimų;

atitinkamas užduotis siūloma nustatyti ir valstybės valdomų bendrovių ir valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių akcijų valdytojams.

Derinimas:

Pirminis projekto variantas buvo suderintas be pastabų su Aplinkos ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Vidaus reikalų ministerija; atsižvelgta į Energetikos ministerijos, Teisingumo ministerijos ir Ūkio ministerijos pastabas.

Projektas svarstytas 2018 m. rugsėjo 18 d. Tarpinstituciniame pasitarime, kuriame nutarta patikslintą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir suderintą su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Teikiamas patikslintas projektas, kuriame atsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinio pobūdžio pastabas (Teisės grupės pastabos, į kurias neatsižvelgta, aptartos teikimo rašte), Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastabas dėl asmens duomenų apsaugos. Atsižvelgta į Susisiekimo ministerijos prašymą papildyti projektą nuostatomis dėl valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių akcijų pardavimo reglamentavimo. Patikslintas nutarimo projektas buvo darbo tvarka suderintas su Susisiekimo ir Energetikos ministerijomis.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė dėl patikslinto projekto pateikė naujų pastabų, taip pat pažymėtina, kad tikslinant projektą buvo padaryti reikšmingi pirminio projekto pakeitimai (kurių dar nevertino visos suinteresuotos ministerijos), todėl siūlytume projektą dar kartą aptarti Tarpinstituciniame pasitarime.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas skatinti efektyvų valstybės turto valdymą.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytume projektą svarstyti **Tarpinstituciniame pasitarime**.

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p.
vaclovas.medisauskas@lr.lt